

דף שלא יהיו בהם פירוין), והביא לו ר' דוד מס' זבחים חדשה בהשאלה מאחד שהיה בשנה ראשונה שלו וקיבל אז ש"ס חדש במתנה⁸⁶. בדרך לימודו, ביקש החזו"א לרשום הערה אחת על גבי הגליון, והיה החזו"א כמהסס לרגע האם יש לו רשות לכתוב על ספר שאינו שלו, כיון שלא נשאל אלא ללמוד בו, אבל תיכף אמר החזו"א בזה"ל: "לי מותר"⁸⁷. אח"כ כתב את ההערה, ובלי שינוי, וגם לא כתבה בעט דיו אלא בעפרון (כנראה משום שחשש בדיו מחמת חמץ)⁸⁸.

כא.

בעניני חמץ אחר הפסח

א. בבית החזו"א לא היו משאירים חמץ גמור על אחר הפסח על סמך מכירת החמץ.

ב. הוי עובדא, בצעיר אחד הסמוך על שולחן אביו ששאל את החזו"א, על שבבית הוריו קנו איטריות אחר הפסח, מבעל מכולת שמכר את חמצו, אי שפיר דמי לאוכלו, דכיון שאינו סומך עצמו על המכירה, והוי ליה לגבי ידידה בכלל חמץ שעבר עליו הפסח. והשיב לו החזו"א, שכיון שהחנוני מכר את חמצו אצל הרב כנהוג, מאי הוי ליה תו למיעבד, ומהיכי תיתי למיקנסיה⁸⁹.

86. זה היה הגמרא של גיסו הרה"ח רבי אביגדור יחזקאל שיף שליט"א.

87. דקים ליה בגויה דזכות הוא לו ולזכות יהיה בעיניו שהחזו"א ירשום בכתב ידו את הערתו ע"ג גמרא שלו, מפני הגר"י ברטלר שליט"א שהיה נוכח בשעת מעשה.

88. ההערה נדפסה אח"כ בחזו"א קדשים ליקוטים למס' זבחים סי' ו' ס"ק ב', (זבחים דף קי"ז ע"ב) ד"ה אא"ב בעולה ושלמים פליגי וכו'.

89. ר"ל דאפילו לדעת החזו"א דס"ל בעלמא דחמץ שעבר עליו הפסח אפילו באונס אסור, ודלא כהנודע ביהודה דפוסק דבאונס לא קנסוהו, מ"מ הכא שמכר חמצו כנהוג יש לומר דלא שייך קנס, ואולי הטעם משום דבכה"ג הוי ליה כאונס, ויש לצרף דעת הנו"כ דאונס מותר, (הערת הגר"י ברטלר שליט"א).